

NOORD-BRABANDER.

Zaterdag, 29 October.

DICERE VERUM QUID VETAT?
Moratius.

TWEDEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Vrijdag 28 October.

Ten 1 ure de vergadering geopend zijnde, heeft de commissie, belast geweest om, met die der Eerste Kamer, Z. M. de Koning het adres, in antwoord op de troonrede, aan te bieden, verslag gedaan. Hoogstdezelve heeft, na de voorlezing van het adres, hoofdzakelijk daarop geantwoord, dat Z. M. niet genoeg het adres der Staten-Generaal ontving; dat het welve tot een blijk van de bestaande onderlinge eenstemmigheid strekte; dat Z. M. daarin de verzekering vond, dat alle pogingen tot het welzijn van het lieve vaderland werden aangewend, en dat men vertrouwen moet, dat de Almagtige aan die poging, deszelfs zegen zal hechten.

Van wege de algemeene rekenkamer is kennis gegeven van het overlijden van derzelve lid, den heer Exrik. Twee ingekomen rekwesten, zijnde van de heeren Meurs en Gobius, om bij de verkiezing voor deze vacante plaats in aanmerking te komen, zullen, tot dat de nominatie zal plaats vinden, op het bureau worden nedergelegd.

Enige ingekomen rekwesten, over verschillende onderwerpen en uit onderscheidene plaatsen, worden verzonden aan de commissie tot de verzoekschriften, welke samengesteld wordt uit de heeren Verwey-Mejan, Binkes, Lemker, van der Star Busman en Kniphorst.

Aan de kamer wordt hulde gedaan van een werkje, geschreven door den heer Box, ambtenaar bij het Departement van Justitie, en getiteld; *Appel de la Hollande à la justice et à la raison de la Grande-Bretagne*. — Hetzelve zal in de boekerij worden geplaatst.

Vervolgens wordt de vergadering tot nadere bijeenroeping gescheiden.

Na deze zitting, is, door Z. Exc. den Minister van Buitenlandzake zaken, eene staatkundige mededeeling aan de kamer gedaan, welke vooraan ook aan de Eerste kamer heeft plaats gehad.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE, den 28 October.

Het heeft Zijner Majesteit behaagd, bij kabinet schrijven van den 14 dezer, n°. 101, goed te keuren de verkiezingen door de eerste klasse van het Koninklijk-Nederlandsch instituut van wetenschappen, letterkunde en schoone kunsten, van de heeren J. P. Helprat, majoor ingenieur en tweeden commandant der militaire academie te Breda; A. Lipkens, adviseur in zaken van werktuigkunst en scheikunde bij het ministerie van binnenlandsche zaken in 's Gravenhage; W. S. Swart, hoogleraar in de natuur- en scheikunde aan het Atheaeum Illustre te Amsterdam, en G. J. Temminck, directeur van 's rijks museum van natuurlijke historie te Leiden, tot leden; en van den heer F. Arago, secretaris der academie van wetenschappen te Parijs, tot geassocieerde.

De eerste klasse heeft tot correspondenten verkozen de heeren R. Lobatto, adviseur voor de maten en gewigten bij het ministerie van binnenlandsche zaken; J. W. Ermerius, hoogleraar in de wis- en natuurkundige wetenschappen te Groningen; C. van Dijk, lid der provinciale commissie van geneeskundig onderzoek en toezicht, en van het Utrechtsch genootschap van kunsten en wetenschappen te Parijs; Ramon de la Sagra, Med. Dr. en hoogleraar in de kruidkunde te Cuba; en P. C. Schmerling, lid van verscheidene geleerde genootschappen te Luik.

In den Engelsche *Morning-Chronicle* leest men: — Het traktaat van November het stilzwijgen bewaard behoudende over de nieuwe in België op te rigten fortificatiën, heeft Engeland er belang bij, hetzij door het orgaan van Hannover, hetzij door deszelfs gezant bij den Duitschen Bondsdag, tegen elken maatregel van dien aard te protesteren, welke de belangen van het bondgenootschap, in geval van oorlog, zouden kunnen in gevaar brengen. Engeland heeft het regt, aan de oprigting van nieuwe fortificatiën tegenstand te bieden; niet alleen omdat de veiligheid van België in geen gedeelte van Luxemburg werken van dien aard vordert, maar bovendien omdat eene nieuwe vesting in die provincie een voorpost te meer zou zijn in de handen van Frankrijk, hetwelk reeds Givet en Charlemont bezit. Men moet ook niet vergeten, dat eene overeenkomst, de slooping van vijf vestingen ten doel hebbende, plegtig geratificeerd is, en dat op dit tijdstip de contracterende partijen verre waren van te gelooven, dat het onderwerp van het trak-

taat onzijdig kon worden gemaakt door de oprigting van nieuwe sterkten op andere punten.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 25 October.

Z. M. de Koning van België is gisteren wederom naar Brussel vertrokken.

— De minister de Peyronnet heeft het kasteel van Ham reeds verlaten, en is op zijn landgoed, nabij Bordeaux, aangekomen.

— Vorst Talleyrand, zegt men, is dood. Dit verdient bevestiging.

— Het koninklijk gerechtshof heeft, ter zake der buskruidfabriek, vonnis gewezen; voor sommigen beschuldigten het vonnis der correctionele rechtbank verminderd, ontrent anderen de beschuldiging laten varen, en bij één het vonnis verzwaaard.

— Men spreekt veel van eene nota vol waardigheid en edelheid, door Z. M. Karel V aan Frankrijk en Engeland gerigt. In die nota vraagt Z. M. aan de twee hoven zich met zijne wenschen te vereenigen, om het stroomen van bloed te doen ophouden, door hunne onderdanen terug te roepen, die in dienst der regeringloosheid en goddeloosheid zijn. Z. M. verklaart, dat hij reeds in het bezit van de regten zijner kroon had kunnen treden, dank zij de legers, welke zijne bondgenooten te zijner beschikking lieten, dank zij de afval der revolutionaire generaals, die hem aanboden hem binnen Madrid te brengen, en dank zij de wensch der oproerige kamers, die aldus de vergiffenis van hunnen opstand wilden verdienen; dat Hij tot nog toe vermeend had niets dan van de goddelijke bescherming en van zijn getrouw leger te moeten hopen; maar dat thans de grooten van het rijk en alle verdoelde brave lieden zich beijverende hunne onderwerping toe te zenden, Z. M., om zijne vergiffenis te verlossen, wachten sal, tot dat Spanje van de geknokenen bevrijd zij, welke er alleen gekomen zijn, om den burgeroorlog aan te stoken.

Deze nota heeft tot langdurige conferentien aanleiding gegeven, ten gevolge waarvan men reeds een besluit zou genomen hebben, hetwelk spoedig zal bekend gemaakt worden.

— Den 20 heeft de Zwitsersche Landdag deszelfs tweede zitting te Bern gehouden. Daarin is het rapport van het uitvoerend bewind gehoord, over de te nemen maatregelen, tot uitvoering van het *conclusum*, betrekkelijk de uitgeweekenen. Dit rapport gaf tot eene discussie aanleiding, waarbij onderscheidene afgevaardigden aandrongen op de stipste naleving der door den Landdag in die cantons genomen maatregelen, waar de uitvoering van dat *conclusum* hinderpalen ontmoet heeft. Eenparig besloot de vergadering, dit punt bepaaldelijk aan eene commissie te onderwerpen, die zal onderzoeken, welke maatregelen er tot dat einde nog moeten genomen worden. De benoeming dier commissie is in een' behoudenden zin uitgevallen. Men beschouwde die omstandigheid echter niet als een bewijs, dat er eene verandering in de gevoelens van den Landdag gekomen was, maar als een waarborg dat het *conclusum* algeheel zou worden ten uitvoer gelegd. De dwangmaatregelen, door Frankrijk verordend, hebben den 20 te Dells en op de naburige grenzen geheel opgehouden. Naar men wil, zouden de prefecten en onder-prefecten der departementen aan de Zwitsersche grenzen verre hunne instructiën ontrent de blokkade overschreden hebben.

SPANJE.

Tusschen de plaatselijke gezagvoorders te San-Sebastian en den Engelschen bevelhebber Evans, zijn ernstige geschillen gerezen, ten gevolge waarvan het siedelijk bestuur twee van deszelfs leden naar Madrid heeft gezonden, om bij de regering aan te dringen op het vertrek van het Engelsche hulp-legioen, welke aanvoerder, Evans, zelf verlangt San-Sebastian te verlaten, en zich gereed maakt om zich voorloopig naar Bilbao te begeven.

— Den 16den October is te Durango een krijgsraad gehouden, onder voorzitterschap van Karel V in persoon, waarbij vier generaux zijn tegenwoordig geweest. — Sedert, meldt men in gemelde stad, van den 18, heerschte in de omtrekken, eene algemeene en buitengewone beweging. Men zag daar een groot aantal bataillons, grof geschut, bommen, en doofdraven, hutgeen het ontwerp van eenen ernstigen aanval te doen, versterkt punt deed vooronderstellen, zoo als Durango, en

Vittoria of Bilbao. Trouwens de bestemming van deze troepen en geschut was nog niet bekend.

— De regtstreeksche berigten uit Madrid gaan tot den 17 October. Den vorigen dag had de minister van oorlog *ad interim* een rondgaanden brief gerigt aan de kapiteins-generaal in de provincien, waarbij, — naar aanleiding van een ingekomen berigt van den kommandant van het eskadron kavalerie van het depot van het regement Navarre, te la Guadra liggende, betreffende de onder dat korps heerschende desertie, welke door de overheden, in stede van tegengegaan, begunstigd wordt; — aan de krijgs-bevelhebbers de gestrengste bepaling der ordonpantie betreffende het leger, wordt aanbevolen; zullende de minister van binnenlandsche zaken de stipste uitvoering daarvan aan de burgerlijke overheden, voor zoo veel dezen betreft, voorschrijven.

— Uit een schrijven van den kapitein-generaal van Oud-Kastilie, gedagteekend Leon den 12 October, blijkt dat de Carlisten zich te Riello bevonden; ten gevolge waarvan hij de provincie in staat van beleg had verklaard, zoo lang de tegenwoordige toedragt van zaken zou aanhouden. De nationale milite was dienvolgens mobiel gemaakt en marschvaardig. — Luidens een berigt van denzelfden kapitein-generaal, van den 11den, had de Carlistische expeditie in de Asturiën zich op Lestariago gerigt, en rukte dezelve tegen Leon aan.

Vijf Carlistische bataillons, benevens 2 à 3 honderd ruiters, te Torre-la-Vega aangekomen, hadden te Santiago ongerustheid verspreid.

ENGELAND.

LONDEN, den 26 October.

De nieuwe Turksche gezant bij ons hof, Redschild-Bey, heeft gisteren zijn eerst gehoor bij Lord Palmerston gehad, waarna hij aan Z. M. is voorgesteld geworden, en zijne geloofsbriefen heeft overhandigd.

— De Oostenrijksche gezant, vorst Esterhazy, is eergisteren van het vaste land alhier aangekomen. Gisteren heeft hij een bezoek bij Lord Palmerston afgelegd.

— Maandag nacht is er in het oud Winchester paleis een hevige brand uitgebarsten. De schade is vrij aanzienlijk.

— Het Katholicismus, sedert zoo lang in Engeland vervolgd, maakt er thans snelle vorderingen. Men telt in Engeland 425 kapellen in Schotland 74. Te Londen, alwaar in 1796 slechts twee waren, zijn er thans 25. Voor veertig jaren waren er aan Groot-Britannie slechts 24 toegestaan; thans zijn er niet minder dan 500.

De Katholijken hadden certijds geene collegien, maar zij bezaten slechts twee scholen. Thans hebben zij negen collegien en 50 scholen. De Katholieke bevolking wordt, op de Britsche eilanden, op omstreeks acht millioenen zielen, dat is een derde der bevolking, begroot.

— De *Morning-Chronicle* had medegedeeld, dat van wege onze regering, wederom een aanzienlijk getal troepen naar Portugal zou gezonden worden. Het ministeriele ochtendblad spreekt zulks tegen, en zegt dat er eene genoegzame magt in dat land is.

— Uit Lissabon heeft men tijdingen tot den 19. Er is vastgesteld, dat de Cortes, den 18 Januarij aanstaande, zullen bijeenkomen. Volgens de tegenwoordige staatsregeling, zal er een afgevaardigde op de 30,000 zielen worden benoemd. Het gezamenlijk getal der afgevaardigden moest 125 belopen, zijnde tien minder dan vroeger, als 110 voor Portugal en 16 naar de buitenlandsche bezittingen. Men sprak van eene wijziging in het ministerie. De minister van marine, Caesar de Vasconcellos Correa, zou zijn ontslag nemen; als zijn opvolger noemde men den heer M. J. de Vasconcellos. De minister van binnenlandsche zaken, Manoel da Silva Passos, zou zijne portefeuille aan zijn' broeder Jose overdoen, omdat hij als kandidaat voor de verkiezingen stond; kunnende hij alzoo, volgens de staatsregeling van 1820, geen minister blijven.

BELGIE.

BRUSSEL, den 26 October.

Onder de onlangs voor de Katholieke universiteit benoemde hoogleeraren, telt men den heer Bland. Vóór tot de Katholieke universiteit geroepen te zijn, had hij onderscheidene posten bij het openbaar onderwijs waargenomen; en, tot erkentenis zijner langdurige diensten, eene jaarwedde van omstreeks 3000 franken bekomen. Die jaarwedde heeft hij, gedurende al den tijd dat hij het hoogleeraarsambt bij de Katholieke universiteit zal vervullen, aan de gasthuizen van Leuven afgestaan.

TAFEREEL UIT HET HEILIGE LAND.

(Vervolg en slot van No. 42.)

Toen wij met onzen gids het Heilige Graf verlieten, hebben wij het bezoek der heilige Plaatsen, die in de kerk der Opstanding besloten zijn, voortgezet; — wij hebben eerst de kapel van de H. Maagd en die van Magdalena bezigtigd; daar is het, dat de Zaligmaker aan Magdalena, na zijne opstanding, verscheen, en dat hij haar zeide: *vrouwe raak mij niet aan*; wij hebben vervolgens de kapel der *kleederverdeeling*, die der *H. Kruisvinding*, den *Steen der Balseming*, het graf van Joseph van Arimathea, de kapel van Maria van Syrie, en van het ruime Heiligdom der Grieken, gezien, dat het koor der kerk is, en waarin men een marmeren cirkel toont, die het mid-

delpunt der wereld aanwijst; al deze vereerde plaatsen treden niet altijd op een' effen grond aan; men moet somtijds in onderaardsche gewelven of in donkere grotten afklimmen; men moet ook wel trappen bestijgen en rotsen overtrekken. Er zijn plekken welke men bij het zonlicht beschouwt, andere waarin men niet dan met fakkelgloed zien kan. Al deze kapellen, al deze heiligdommen behooren aan de Latijnen, aan de Grieken, aan de Armeniërs, aan de Abysynen, aan de Sijriërs, aan de Cophten; een geest van naijver, bijna gelijkaard staande met die in wereldsche zaken, heerscht, houdt alle Christen-sekten van een gescheiden, en de woorden, die zoo veel oneseuigheden gebaar hebben, namelijk: *dit is het uwe*, *dit is het mijne*, deze woorden hebben zich ook in de kerk van het H. Graf doen hooren.

Wij hebben onze statie's met den Calvarieberg besloten; men gaat er met twaalf of vijftien trappen langs op; er zijn alomeren opgerigt op de plaatsen, waar het Kruis geplant stond, waar Christus den geest gaf, waar de rots, bij de laatste zucht van den God-Mensch, van een spleet; geheel dit Calvariebergte is met marmer, porfier, zilverplaten en kostbare gesteenten bedekt; er brandt eene menigte lampen. Als men er voor de eerste maal komt, ziet men dien luister niet; want men houdt zich in den geest enkel bezig met hetgeen op deze plaats is geschied; — wat groote verborgenheden zijn op dit *Golgotha* en rond dit *Golgotha* volwrocht! Daar, is het een God, die met zijn Kruis beladen, voorttrekt, hier is het een God, die de geest geeft ten aanschouwe der geroerde natuur en der splittende rots. Ziedaar dan het laatste offer, in die Goddelijke vereeniging met de menschelijke smarten, ziedaar de laatste keten, die de mensch met God moet verbinden, en die niet teger zijn zal dan die gouden keten, waarmee de Jupiter van Homerus snoefde, dat hij alle Goden, en, met de Goden, de aarde, de zee, het menschedom, en de geheele natuur tot zich trok.

Het is eerst twintig jaren, dat de reizigers, bij het afklimmen van Calvarie, de grafsteden van Godfried van Bouillon en zijn' broeder Boudewijn, Koningen van Jerusalem, kunnen bezoeken; — in 1808, toen de kerk van het H. Graf verbrandde, verbrijzelden naijverige handen, te midden der verwarring, de graftomben van deze Koninklijke bevrijders; twee steenen banken, met matten bedekt, hebben de twee grafsteden vervangen. Vóór deze barbaarsche schennis, ging, telkens als de Latijnsche paters een' statige optogt in de kerk deden, een koorknaap aan de grafsteden der twee Christen-helden wier branden. Toen ik het oog op den sprakeloozen en zonder inschrift gebleven steen sloeg, herinnerde ik mij dat Godfried weigerde, eene gouden kroon te dragen, in de stad, waar God met doornen was gekroond geworden; ik herinnerde me dat treffend blijk van barmhartigheid, welke Godfried en zijn strijdgezellen op de heilige plaats gaven, toen zij, na de verneming van Jerusalem, eensklaps hunne overwinning staakten, het bloedbad deden eindigen, en hun deel van den buit daaglieten, om aan den voet van Calvarie te komen neerknield. Dit schouwspel van een zegepraalend leger, dat met zijn opperhoofd zich vernedert, en de plek, waar de Zaligmaker stierf, met zijne tranen koit besproeijen, zal nimmer uit het geheugen der menschen verloren gaan; eene zoo roerende herinnering zal zich altijd voordoen in den geest der reizigers, die op de plaats, waar Godfrieds graf stond, vertoeven zullen.

Bij het verlaten van deze plaats, geleide pater Placidus ons in eene aan het Latijnsche klooster belendende kamer, hij doende een' ouden koffer, uit de tijden der kruistogten, voor ons openen en liet ons den degen en de sporen van Godfried zien; de degen, die zeer groot en zeer zwaar is, is een weinig geroest; de goede pater zette een geheimzinnig gezigt, toen hij hem ons zien en aanraken liet. De Turken, zeide hij, weten niet, dat wij dien degen hebben; indien zij het wisten, zouden zij niet nalaten hem ons af te nemen, want zij gelooven vast, dat de Christenen met *dezen* degen eenmaal Jerusalem weér veroveren zullen. Wanneer men iemand tot ridder van het H. Graf slaat, hangt hij den degen om en doet de sporen van Godfried aan; maar alles geschiedt in stilte, en de gebeden, die bij de plegtigheid plaats hebben, vooral de eed om de ongelovigen te bestrijden, wordt zachtken uitgesproken.

Na de kerk van het H. Graf bezocht te hebben, wilden wij een' uitstap naar den Olijfberg maken; wij zijn Jerusalem doore de H. Stephanuspoort uitgegaan. Bij het afstijgen naar het dal van Josaphet zijn de pelgrims gewoon, een weinig te toeven op de plaats waar, volgens de overlevering, de H. Stephanus gesteendigd werd. De Beek Cedron, die bijna altijd droog is, loopt tot achter in het dal, en gaat van het westen naar het zuiden; er liggen twee bruggen over deze beek; de eene leidt naar den weg van de H. Stephanuspoort, de andere naar dien van Sion. Op de zuidzijde hebben wij de onderaardsche kerk, welke men het Graf van de H. Maagd noemt, bezocht, waarin men langs eenen breeden marmeren trap van 50 treden afdaald; aan het verwelfsel hangt eene menigte lampen en struiseyeren; en wanneer, bij groote plegtigheden, al deze lampen ontstoken zijn, moet de onderaardsche tempel wel geheel van luisterschitteren en den gestarnden hemel tarten. Deze plaats wordt door alle Turksche of Christen naticen, die Jerusalem bewonen, vereerd. Niet ver van het heiligdom van de H. Maagd toont men de grot, waar Jesus bloed zweette, en daarbij, alsmede in het

dal, den Hof der Olijven of den Tuin van Gethsemané. De Olijfbomen, welke men op deze plek ziet, zijn getuigen geweest van al de lotwisselingen van Jerusalem; zij worden in de berigten onzer oude pilgrims vermeld; in de 17de eeuw telde men er negen, thans vindt men er slechts acht; zij worden alleen door een steenen muur beschermd; niemand denkt er aan, om hunne vruchten te rooven, waar men heilige relikven van maakt, welke ieder vereert als getuigen van Gods lijden en tijdgenooten van Christus. Eenige schrijvers hebben er tegen in gebragt, dat Titus al de boomen in den omtrek van Jerusalem had laten afkappen; maar men weet immers toch ook, dat de olijfbom uit zijn tronk en wortels weer opgroeit.

Lagerwaarts of zuidwaarts werden wij getroffen door het gezigt der grafsteden van Absalon, Zacharias, en Josaphet, in de rots met eene bewonderenswaardige kunst uitgehouwen. Niet ver van deze grafsteden, aan de zuidzijde, bevinden zich, op het hellen der vallei, de grasplaatsen der Israëlitén; dicht daarbij, ontspringt de bron van Siloa, aan den voet van den berg Sion, en hare wateren, die slechts om de drie dagen vloeijen, worden in een kom opgevangen. — Dit zijn de voornaamste plekken, welke men in het Dal van Josaphet opmerkt. Al deze, met zoo veel herinnering aan het verledene, vervulde plaatsen, leveren ook het groot tafereel van 's werelds verste toekomst op. In alle talen drukt het woord Josaphet het denkbeeld uit van de *hoogste Vierschaar*, waar het menschedom geoordeeld moet worden; met dit denkbeeld, dat ons van de wieg af aan eigen is, kon ik den Cedron niet overtrekken, zonder mij dien grooten dag voor te stellen waarop God, volgens het woord der Profeten, *alle volken verzamelen en met hen in gerigt treden zal*.

Over den Olijfberg voortgaande, hebben wij de grot gezien, waar de Apostelen de Christelijke Geloofsbelijdenis opstelden; de plaats, waar de Zaligmaker voor zijne Leerlingen het gebed des Heeren vervaardigde. Welke woorden zijn er méér herhaald, dan die toen van Christus lippen vloeiden! Wat meesterstuk van verstand is méér onder de volken verspreid dan het *Credo*, dat van deze nederige berggrot uitging! Het Westen en het Oosten hebben het Gebed van Jesus weérgekaatst; in steden en vlekken is er niemand, vrouw, kind of grijsaard, die niet elken dag, des morgens en des avonds, *het onze Vader die in de Hemelen zijt* nagezegd hebben; deze woorden werden overal gehoord, waar eene menschenstem was, en de woestijn heeft ze leeren kennen, zoo als zij den lofzang der wonden en het geruisch der wateren kende. Er is ook geen plek op aarde, waar niet een mond getuigd hebbe: *Ik geloof in God, den almachtigen Vader*; en de leerstellingen, welke de geloofsbelijdenis van twaalf arme visschers bevat, hebben zich met de maatschappijen, met het hart en den geest der natien vermengd, even als het zout met de wateren van den onmetelijken Occaan. Is dit wel niet het wonder aller wonderen?

De Olijfberg wordt in drieën verdeeld, en over ieder gedeelte loopt een voetpad, ten noorden de berg der Galileërs, ten zuiden die der Ergernis of Schuld (*Mons Offensionis*) (1), in het midden die der Hemelvaart. Op deze laatste hoogte is eene kleine kapel door een Turkschen *santon* (monnik) bewaard, waarin men ons een steen met het afdruksel van een *menschenvoet* heeft laten zien (2). Volgens de volksoverlevering liet Christus dezen voetstap, toen hij ten Hemel steeg op aarde staan; onze *cicerone* (gids) zeide ons, toen wij de kapel verlieten, *Questo lo credo chi vuole* (wat dit betreft, geloove, die het wil). Vele pilgrims hebben geloofd en gelooven nog aan de waarheid van de overlevering, maar de Kerk maakt er geen geloofsartikel van. Ik voor mij, indien ik de wonderdadige Hemelvaart mij wilde voorstellen, zou deze Olijfberg Gods voetbank zijn; en, om dit Goddelijk tafereel bij te wonen, zou ik mij op de hoogte der Galileërs plaatsen, waar zich de H. Maagd en de Apostelen bevonden, toen de Zaligmaker ten Hemel steeg. In de daad, waarom zou ik mij toch tot eene enge plek, in eene duistere kapel bepalen, met de oogen op een steen gevestigd, dien een Turksche *santon* mij voor geld laat zien, terwijl ik, van de plaats waarop ik mij bevind, oostwaarts de lange lijn van groen, die den loop des Jordanaas aanwijst, de blaauwe bergen van Arabië, de vlakke van Jericho, en vóór mij westwaarts Jerusalem met al zijne wonderen aanschouwen kan. Alles is schoon, alles fonkelt op den Olijfheuvel, en het schitterend gezigt des nitspauzels schijnt ons nog den lazuren weg, die Gods Zoon nam, aan te toonen. De Olijfberg heeft, zoo als ik gezegd heb, niet dat somber voorkomen, hetgeen het land, waar wij zijn, kenmerkt; hij is overal bebouwd, en op vele plaatsen met die boomen bedekt, waarvan hij den naam draagt. Van den eenen kant den Calvarie-berg, en van den anderen den schoonen heuvel der Olijfbomen beschouwende, begrijpt men terstond, dat de God Mensch den eersten moet gekozen hebben om te sterven, den laatsten om het wonder zijner Hemelvaart te voltrekken.

(1) Deze naam is aan het gebergte gegeven, waar Salomo misdadig werd.
 (2) Ik herinner mij in de *Chronique van Mathieu Paris* gelezen te hebben, dat in 1327 eenige zendelingen een wit marmereu steen naar Engeland bragten, waarop een *voet* stond afgedrukt, dien men zeide, dat van den Zaligmaker was.

** Voorzien van de H. H. Sakramenten der stervenden, is heden alhier, aan een verval van krachten, in den ouderdom van ruim 83 jaren overleden, onze waarde Nicht, Meisjevrouw *AGNES MARIA HABRAKEN*, weduwe van den Heer *WILHELMUS JOSEPHUS SPENS*; strekkende deze tot algemeene en bijzondere kennisgeving aan vrienden en bekenden.

A. SUYS.
 's HERTOGENBOSCH,
 den 24 October 1836. Executeur-Testamentair.

BEKENDMAKINGEN.

** Op Donderdag den 5ⁿ November 1836, des morgens ten 11 ure precies, zal te 's Bosch op de Parade-plaats, worden verkocht: Een koppel *KOETS - PAARDEN*, *HANNOVERSCHE RAS*, van de grootste soort, zijnde bruin, kortstaart en beide Ruinen. De verkooper garandeert, dat beide de Paarden geen verborgen gebreken hebben; dat geen van beiden 10 jaren hebben bereikt, en dat dezelve mak en goede dienstpaarden zijn.

** De Notaris *A. P. BOLS IUS*, te 's Hertogenbosch, zal in den vorm der Wet, voor zijne principalen publiek en voor alle man verkoopen:

Binnen 's HERTOGENBOSCH.
 Een groot hecht en sterk *KOOPMANS HUIS*, *FABRIEK-GEBOUW* en *ERF*, gelegen in de Kruisstraat, G, 287, V. G, 217, belend de eene zijde den weledelen Heer *J. F. G. Moleschott*, Medicijn Doctor, de andere zijde *J. Gloudemans*. Dit Huis, hetwelk door deszelfs ligging bij en aan de Rivier de Dieze, geschikt is tot allerlei Fabrieken als anderzins, bestaat in een *VOORHUIS*, met een *KANTOOR* en *KEUKEN* aan de eene zijde; eene behangen *VOORKAMER* met *ALCOVE*, *STOOKPLAATS* en ingemaakte *KASTEN* aan de andere zijde; eene behangen en gestukadoorde *KELDERKAMER* met onderscheidene gerieven, waarachter eene *KAMER* en *KEUKEN*, eene *KELDERKEUKEN* en twee verwelfde *KELDERS*; drie boven *VOORKAMERS*, *OVERLOOP*, drie *MAGAZIJN-KAMERS* en twee *ZOLDERS*. Voorts eenen vrijen *DOORGANG* aan de Straat nevens het Huis, met *KAMERS* daarboven, eene uitgestrekte *BINNENPLAATS* met *REGEN-* en *WELPOMPEN*, een groot *PAKHUIS* met Uitgang op den Uilenburg, waarin twee groote koperen *FORNUISKETELS*; boven het Pakhuis eene groote *FABRIEKKAMER*, *ZOLDERS* en meerdere Gerieven. In gebruik te aanvaarden 1 Januarij 1837. Nog zal genoemde Notaris, voor zijne principalen opveilen en verkoopen.

Een goed sterk weldoortimmerd ter nering staande *HUIS* en *ERVE*, waarin sedert verscheidene jaren eene *Timmermans* affaire, met goed succes is nitgeoeffend, gelegen in de Kruisstraat nabij de Vischmarkt, G, 263, V. G, 287, belend de eene zijde den Heer *M. Wartenberg*, de andere zijde den Heer *J. van Bokhoven*, strekkende achter met een Balkon aan de Dieze. Bestaande in een ruim *VOORHUIS*, *KANTOOR*, behangen *BINNENKAMER* met *SCHOORSTEEN*, ingemaakte *BEDSTEEDE* en *KASTEN*, eene behangen en moderne ingerigte *KELDERKAMER* met *STOOKPLAATS*, ven *ACHTERKAMER* en *SLAAPKAMER* daarnieven, een groot *BOVENVERTREK* en vier *ZOLDERS*; wijders eene *BINNENPLAATS*, twee verwelfde *KELDERS*; eene *KEUKEN* met *WELPOMP* en *FORNUIZEN*. Voorts een ruim *TIMMERMANSWERKHUIS* met twee *HOUTZOLDERS* en verdere *Commoditeiten*. In gebruik te aanvaarden bij de betaling der Kooppenningen. De helft der Kooppenningen kan, ten interesse van vijf ten honderd 's jaars, op dit huis, ter zake des koeps, blijven gevestigd. De provisionele Verkoopning zal geschieden te 's Hertogenbosch, in het *Oud-Stadskoffijhuis*, bij *F. M. Houmann*, op Woensdag den 2 November 1836, des avonds ten 6 ure, alwaar veertien dagen daarna, Woensdag den 16 November, de finale Verkoopning zal plaats hebben.

HENDRIK ANTONY BYVOET, openbaar Notaris, residerende te 's Hertogenbosch, Hoofdplaats der Provincie Noord-Brabant, heeft voor zijne Principa- len, provisioneel publiek verkocht.

EERSTE KOOP.

Eene sedert korte jaren, geheel vernieuwde HUIZINGE en ERVE, staande en gelegen te 's Hertogenbosch, in de Waterstraat; Kadastraal bekend Sectie G. no. 1771.

Ingezet met de Slagen op . . . f 2,800.00.

TWEEDDE KOOP.

Eene bijzonder goed ter nering staande HUIZINGE en ERVE, staande en gelegen te 's Hertogenbosch, in de Vugterstraat; Kadastraal bekend Sectie G. no. 1040.

Ingezet met de Slagen op . . . f 2,950.00.

DERDE KOOP.

Eene WINKELHUIZINGE en ERVE, staande en gelegen te 's Hertogenbosch, in de Verwer- straat, tegen over de Beursestraat; Kadastraal bekend Sectie H. no. 892.

Ingezet met de Slagen op . . . f 1,345.00.

VIERDE KOOP.

Een goed ter nering staande HUIZINGE en ERVE, staande en gelegen te 's Hertogenbosch, in de Minderbroederstraat; Kadastraal bekend Sectie G. no. 558.

Ingezet met de Slagen op . . . f 2,900.00.

VIJFDE KOOP.

Een HUISJE, staande en gelegen te 's Hertogen- bosch, in de Korte Tolbrugstraat; Kadastraal bekend Sectie G. no. 387.

Ingezet met de Slagen op . . . f 540.00.

ZESDE KOOP

Een perceel HOOILAND, groot 1 Bunder, 54 Roeden, 80 Ellen, gelegen onder 's Hertogenbosch, in het Boschbroek, tusschen de Aa en de Bossche Pad; Kada- traal bekend Sectie D. no. 104.

Ingezet met de Slagen op . . . f 80.00.

ZEVENDE KOOP.

Een perceel HOOILAND, groot 1 Bunder, 65 Roeden, 20 Ellen, gelegen onder 's Hertogenbosch, in in het Boschbroek, tusschen de Aa en de Bossche Pad; Kadastraal bekend Sectie D. numero 109.

Ingezet met de Slagen op . . . f 105.00.

ACHTSTE KOOP.

De onverdeelde helft in een Perceel HOOILAND, groot in het geheel 2 Bunders, 09 Roeden, 60 Ellen, gelegen onder 's Hertogenbosch, in het Boschbroek, te- gen den Pettelaarschen Weg; Kadastraal bekend Sectie D. numeros 20 en 21.

Ingezet met de Slagen op . . . f 70.00.

NEGENDE KOOP.

De onverdeelde helft in een perceel HOOILAND, gelegen onder 's Hertogenbosch, in het Boschbroek, te- gen de Rivier de Aa, groot 1 Bunder, 58 Roeden; Ka- dastraal bekend Sectie D. no. 103.

Ingezet met de Slagen op . . . f 60.00.

Zullende van al het voorschrevene de finale verkoop- ing bij Kaarsuitbranding plaats hebben te 's Hertogenbosch, op Donderdag den 3 November 1836, des avonds ten 6 ure, ten Koffijhuize van F. M. HOHMANN.

Nadere informatien te bekomen, ten Kantore van den No- taris H. A. BYVOET voornoemd.

ZEGT HET VOORT.

JOHANNES DE BERG, openbaar Notaris, residerende te 's Hertogenbosch, zal voor zijne principa- len op Donderdag, den 2^{en} November 1836

provisioneel, en drie weken daarna, op Donderdag, den 15 December daaraanvolgende, sijnnaal, telken dage des avonds ten 6 ure, in het Oud-Stadskoffijhuis, staande aan de Markt, neven het Stadhuis te 's Hertogenbosch, bewoond bij F. M. HOHMANN, in het openbaar, Ver- koopen:

De **HEERLIJKHEID ASTEN EN**

OMMELEN, met al de daartoe behoorende **REGTEN** en **GEREGTIGHEDEN** **JAGT**, **VISSCHERIJ**, **CHIJNSE** **PACHTEN**, enz., het **KASTEEL** en ver- dere **GEBOUWEN**, **BOUWHOEVEN**, **HOOI-**, **WEI-** en **BOUWLANDEN**, **HOUTBOSSCHEN**, **LANEN**, **DRE- VEN** en **SINGELS**, alles aan of bij elkand- gelegen ter grootte van omtrent 70 Bunders; voorts de **KOORN-WINDMOLEN** en eindelijk de **GROVE** en **SMALTIENDEN**, alles ge- legen onder **ASTEN**, arrondissement Eindhoven, pro- vincie Noord-Brabant, 9 uren van 's Hertogenbosch, 4 uren van Eindhoven, 2 uren van Helmond en 4 uren der Zuid-Willemsvaart.

De voorschrevene goederen zijn bij gedrukte Billetten, zes Koopen, omschreven, en zullen ook in Massa wor- den geveild.

Nadere Informatien zijn te bekomen ten Kantore van voornomden Notaris **DE BERGH**, te 's Hertogen- bosch, alsmede bij den Heer **FRENCKE**, Burgemeester te Asten.

MARKTBERIGTEN.

Graanprijzen te 's Hertogenbosch, den 27 October 1836.

Rogge	} per Ned. Mud,	f 5-25 à 4-
Bockweit		- 4-25 à 3-
Haver		- 2-35 à 2-
Garst		- 0-00 à 0-
Het Nederlandsche pond Boter.		- 0-80 à 0-
De 3		Roggebrood 26 Cents.

Graanprijzen te Eindhoven, den 25 October 1836.

Rogge	} het Nederlandsche Mud,	f 4-70 à 0-0
Bockweit		- 3-90 à 0-0
Haver		- 2-60 à 0-
Het Nederlandsche pond Boter.		- 0-50 à 0-
De vier Nederlandsche ponden Roggebrood		27 cents.

BEURSPRIJZEN.

Weenen, den 19 Oct.: 5 pCt. Metall. 103½; 4 pCt. 100; 3 pCt. 72½. Bankactien 1345.

Parijs, den 25: 5 pCt. 106, 15; Dito 3 pCt. 79, 10; Sp. Ardoins 2½.

Londen, den 25: 3 pCt. gecons. 88½ à 1; Nederl. 2½ pCt. 53½ à 54; dito 5 pCt. 99½; Sp. Ardoins 21½; Portugal 3 pCt. 35½; dito nieuw 55; Columb. 20½. Brazil. 80.

De pandbrieven (*debentures*) voor de onbetaalde renten der Spaansche schuldbrieven komen den 24sten voor het eerst op de officiele fondsen- notering der Londensche Beurs voor, en worden daar opgegeven van 25 pCt. te hebben gegolden. Op de notering van den 25sten is de nieuwe papier niet vermeld.

Antwerpen, den 26: Leening van 24 mill. 101½; Werkel. schuld 104½; Sp. Ardoins 18½. — Den 27 stonden Ardoins mede 18½.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN, VAN AMSTERDAM. Den 27 October 1836.

Laagste Hoogste Koers ten koers. koers. 4½ ure.			Laagste Hoogste Koers ten koers. koers. 4½ ure.			Laagste Hoogste Koers ten koers. koers. 4½ ure.				
NEDERL. Werk. sch. à 2½ pCt.	53½	53½	53½	PORTUGAL, Obl. te Lond. 5 pCt.				PRUISSEN, Dito dito R. 50.	112	112½
Dito dito..... 5	100½	100½	100½	Dito dito..... 3	35			Negot. Londen 1830... 4 pCt.		
Uitgestelde schuld.....				NAPELS, Cert. bij L. et B. 5				OOSTERR., Aand. L. fl. 100		
Kansbill. van dito.....	22	22½	22½	Dito bij Falconnet et C. 5	91½			Dito dito fl. 250		
Amortisatie-Syndikaat. 4½ pCt.	95	95½	95	Leening te L. bij Roths. 5				Metallick..... 5 pCt.	90	
Dito dito..... 3½	76	76½	76½	Aandelen Tavoliere... 3				Dito..... 3		
Handel-Maatschappij. 4½	177	178	177½	Dito te Parijs..... 2				Dito te Londen gen... 5		
Nieuwe Dito..... 4½	103			Rusl., Obl. Hope 1837... 5	163½			Dito	2½	
O. I. Leening..... 4				Dito dito 1837... 5	103½	103½		Ween. Bank Goll et C. 5		
FRANKR., Ins. Grootb. 3	70½			Cert. bij dito 1837... 5	94	91½	94½	Dito	4	
ENGLAND, dito.....				Obligation te Londen. 5				N. Weener Aand. fl. 500	f	
SPANJE, L. bij Ard. fl. 85 5	18½	18½	18½	Certificat. te Hamburg. 5				DENEMARK., L. te Lond. 3 pCt.		
Dito bij dito, orb. stak. 5	18½	18½	18½	Inschrijving in Assig... 6	64½	64½		BRAZILIEN, Dito Rotsch... 5	82½	
Passive..... 5½	6	5½	5½	Certificaten van dito... 6	65½			DARMSTADT, Aand. bij Lot. f	24	
Desferrob.....				ROSEN, Aand. Lot. fl. 300.				Russ. Fr. Aand. 500 fr.		
Fransche Uitgestelde... 8½	9	8½	8½	" " " " 500.	132½			Dito 100 fr.....		
Engelsche Uitgestelde...										

Het verlaagde merk onzer Binnenlandsche Fondsen, aan de Londensche Beurs van jl. Maandag, heeft op die effecten te ongunstiger gewerkt, daar ook tevens, zoo voor Engelsche als Duitsche rekening, verscheidene partijen ter markt gebracht werden. Dit was inzonderheid het geval met Integralen, die daardoor ruim ½ pCt, sedert gisteren zijn achteruitgegaan. In dit effect had dan ook de handel eenige levendigheid; de overige Hollandsche effecten ging weinig om.

In Spaansche fondsen was de omzet onbeduidend. Ardoins blijven bij trage affaire bijna geheel op de hoogte van gisteren, hoewel op vastere merk van Antwerpen iets fermor. Naar de niet rentente Spaansche schuld was wederom eenige vraag.

Brazil. van 200 £ 80½; Columb. 2de leening van 100 £ 17½, 1; Kl. Coup f 3½, 1; Peru 6 pCt. van 100 £ 14½, 1½; Coup. f 2½, 3; Grieken van 200 £ 18½; Don Carlos 5½, ½ pCt.

Laatste prijzen ten 5 ure. Integralen 2½ pCt 53½; Holl. 5 pCt. 100½; Kansb. f 22½; Ardoins van 85 £ 18½ a 18; Fr. Uitgest. 8½; Passieve 5½.